

د پښتو نړیوال کنفرانس د پریکړې پر بنسټ چې د پښتنو د ټولو فرهنگي حوزو د چارو د ښه تنظیم او همغږۍ او د اغیزمنو اړیکو د ټینګولو او ساتلو لپاره دې پښتو نړیوال مرکز جوړ شي، نو د ۱۳۸۸ کال د مرغومي د میاشتې په ۲۵ مه د ۲۰۱۰ کال د جنوري په ۱۵ مه د جمعې په ورځ د سهار په نهه بجو په کابل ښار کې د پښتو نړیوال مرکز پرانیستل شو. په دغه غونډه کې د افغانستان د اوو حوزو استازو، د میرمنو د بهیرونو غړو، خانګپوهانو، رسنیو او زده کوونکو ګډون کړی وو.

په هغه خبرپاڼه کې چې د افغان کلتوري ټولنو د جرګې له خوا خپره شوې وه د دې غونډې موخې په لاندې توګه په ګوته شوې دي:

۱. د پښتو نړیوال مرکز بنسټ اېښودنه
۲. د دغو اوو حوزو د کلتوري او ادبي ټولنو تر یوه پټ لاندې راوستل
۳. د لښه نظم لپاره د لارو په نښه کول
۴. د همغږۍ د پیاوړي کولو لپاره میکانیزم جوړول

غونډه د قرآن پاک په تلاوت سره چې قاري صاحب عبداللہ کامه وال تلاوت کړ پیل شوه. د قرآن پاک د تلاوت وروسته ملي سرود وغږول شو او ټولو ګډونوالو د ملي سرود د درناوي لپاره په ځایونو ودرېدل.

د ملي سرود د غږولو وروسته دروند استاد محمد آصف صميم صاحب د غونډې پرانيستونکې وينا واوروله، استاد په خپله وينا د افغان کلتوري ټولنو د جرگې په چارو رڼا واچوله او هغه يې يو گټور بنسټ وبللو او همدغه شان د پښتو نړيوال مرکز پرانيسته يې د پښتو ژبې لپاره نیک زيری وگڼلو.

د استاد د وينا وروسته ډاکټر صاحب ابراهيم شينواري د پښتنو په وړاندې پرته ستونزې، د افغان کلتوري ټولنو د جرگې تجربه، د پښتو نړيوال مرکز اړتيا، موخې، حوزې، د کار ډول، د اړيکو وسيلې، او د نننۍ غونډې موخې او د گروپي کارونو کار دود د يوه Presentation له لارې گډونوالو ته وړاندې کړ.

د غونډې په دې برخه کې خبر شو چې د پښتو ژبې تکړه شاعر او ليکوال عبداللہ غمخور له دې نړۍ سترگې پټې کړي دي، د پښتو نړيوال مرکز د پرانيستونې غونډې گډونوالو د ده مړينه يوه ضايعه وگڼله او د ده کورنۍ، ټولو افغانانو، کلتوري او فرهنگي کړيو ته يې ډاډ گيرنه ورکړله او د لوی خښتن تعالی دربار ته يې د دعاوو لپې اوچتې کړې.

ډاکټر صاحب دوران فيضان د پښتو نړيوال مرکز د ويبپاڼې په اړه مالومات ورکړل او د هغې د کارولو لارې چارې يې برخوالو ته ښکاره کړې. د نوموړي په دغه Presentation کې دغه حوزو ته لارښوونه وشوه ترڅو هغوی خپل مالومات د دغې ويبپاڼې له لارې چې هرې حوزې ته پکې کړکۍ جوړه شوې ده وړاندې کړي. د لا ښې لارښونې لپاره يې يوه بيلگه وړاندې کړه.

د ميرمنو د ادبي بهيرونو په استازيتوب آغلې توبا ندا ساپۍ خبرې وکړې، نوموړې د ميرمنو د ادبي بهيرونو په شاليد رڼا واچوله او د بهير خانگې يې په گوته کړې او له ولايتو څخه د راغلو ميلمنو يې وغوښتل ترڅو په هغو سيمو کې چې ميرمن بهير نشته دوی دې له ميرمن ادبي بهير سره مرسته وکړي چې په هغه سيمه کې هم دغه بهير پرانيستل شي.

د نوموړې د وينا وروسته د چای لپاره وقفه وه چې په دغه وقفه کې گډونوال چې مخکې د اوو حوزو له خوا ټاکل شوي وؤ په اوو کاري گروپونو ووېشل شول او د وقفې وروسته يې په کار پيل وکړ. د گروپي کار وروسته د غرمۍ او لمانځه لپاره وقفه وه چې د وقفې وروسته يو ځل بيا کاري گروپونو په خپلو گروپونو کې خپل کارونه بشپړ کړل او د گروپي کارونو په پايله کار وشو، پايلې د Presentations له خوا وړاندې شوې چې هرې حوزې د ولايت په کچه او د حوزې په کچه دوه دوه کسانو پښتو نړيوال مرکز ته وروپيژندل او يو تخنيکي کس يې په ويبپاڼې کې د اړوندې کړکۍ د چلولو لپاره معرفي کړ. د هرې حوزې په استازيتوب لاندو کسانو خپل راپورونه وړاندې کړل.

د لوی ننگرهار په استازيتوب نجيب الله نايل

د ميرمن ادبي بهير په استازيتوب رڼا محمدي

د شمال زون يا د بلخ او کندز زون په استازيتوب ذبيح الله احساس

د لوی کندهار په استازيتوب هارون حکيمي

د مرکزي حوزې يا کابل په استازيتوب منير احمد احمدی

د هرات حوزې په استازیتوب ډاکټر حمیدالله نیازی او د لویې پکتیا په استازیتوب نورا جان بهیر خپل راپورونه وړاندې کړل. د کاري گروپونو د پایلو د وړاندې کولو په ترڅ کې ډاکټر صاحب خوشال روحي د پښتو نړیوال کنفرانس سره د مرسته کوونکو څخه یې مننه وکړه او هغه تکړه ځوان (اجمل گلاب) ته یې ستاینلک ورکړ چې د افغان کلتوري ټولنو د جرگې لپاره یې کور په کرایه کړی دی.

لکه چې ویل شوي وو په غونډه کې به تفریحي پروگرامونه هم شته، خو د کاري گروپونو د کار د ځنډ او د وخت د کموالي له کبله د غونډې د ډېرو گډونوالو په غوښتنه تفریحي پروگرامونه ترسره نه شول. د هیرو لوډې نه وي چې د دغې غونډې ویندويي بناغلي فروتن او ولي زي کوله او نژدې ماښام د بادغیس څخه د راغلي مولوي محمد اسماعیل د دعائیه په ویلو سره پای ته ورسېده. یادونه:

پښتو نړیوال مرکز د نړۍ پر مخ د ټولو پښتنو د فرهنګي کړنو د همغږۍ او اړیکو یو مرکز دی چې سکرتریت یې په کابل او څانګې یې په ټولو هغو سیمو کې شته چې هلته پښتانه اوسېږي او کلتوري او فرهنګي فعالیتونه کوي. د نړۍ د ټولو پښتنو د کلتوري هڅو منظمول او همغږي کول او د دوامداره، گټورو او متقابلو اړیکو جوړول، تعقیبول او ساتل یې لید لوری دی. او چارې به یې د ډله ییز او منظم کار پر بنسټ، ستونزو ته د وړاندیز شوو لارو پلي کول او د فرهنګي فعالیتونو ښه تنظیم او انسجام وي. د دغه مرکز چارې د افغان کلتوري ټولنو د جرگې له خوا ترسره کېږي.